

PBL-2 (uke8) – Helsesjekk og screening

Oppgaven er laget av Sophie D. Fosså og Vegard Bruun Wyller

Ark 1:

A.A. er en 51 år gammel tidligere frisk ingeniør fra Bærum. Han har bestandig vært opptatt av helsen, og mener at den ukentlige joggeturen har ført til at han hittil i livet har holdt seg frisk og rask. Han har røkt 10 sigaretter daglig i 30 år. Det gjorde forresten faren hans også, og han ble 92 år gammel før han døde av "noe i prostata".

Hans 42 år gamle kone fulgte i januar 1995 en invitasjon om "underlivsscreening" som ble gjennomført i hennes hjemstedsfylke. Det ble funnet moderat dysplasi i cervix-utstryket. Ved etterfølgende biopsier og konisering påviste man et overflatisk infiltrerende plateepitelcarcinom (7 mm). Det ble utført hysterektomi uten at man fant rester av infiltrat. Ektefellen anses nå for å være helbredet.

A.A.'s kone og hans sønner på 15 og 19 år ivrer for at han bør få en grundig legesjekk. Nå står han hos deg som allmennpraktiserende lege for å få "en full gjennomgang av maskineriet".

PBL-2 (uke8) – Helsesjekk og screening

Av Sophie D. Fosså og Vegard Bruun Wyller

Ark 2 (etter kort tid på første møte):

Din undersøkelse viser bl.a.:

- BT: 170/95
- Kolesterol: 8,5 mmol/l
- SR: 20 mm.
- PSA: < 4 mikrog/l

Øvrige prøvesvar fra blod og urin er upåfallende, det samme er din grundige, kliniske undersøkelse.

Pasienten sier at han uansett ønsker årlige helsesjekker, spesielt vil han ha utført ”prostata-testen” siden faren døde av dette.

PBL2 (uke8) – Helsesjekk og screening

Av Sophie D. Fosså og Vegard Bruun Wyller

Ark 3 (midten av første møte):

Året etter er A.A. igjen hos deg. Han har nå klart å slutte å røyke, og etter ditt råd lagt om kostholdet. Prøvesvarene er nå:

- BT: 150/85
- Kolesterol: 5,5 mmol/l
- SR: 18 mm
- PSA: 6 mikrogram/l

På bakgrunn av PSA-verdien henviser du ham til urologisk poliklinikk. Her får han time etter 2 måneders ventetid. Palpasjon av prostata er normal, men ultralydundersøkelse viser et hypodensområde i venstre lapp. Biopsi viser et høyt differensiert adenocarcinom.

A.A. har time hos deg like etter, og forteller at urologen mente at man ”bare skulle se det an”. Men han misliker tanken på dette sterkt: han har selv vært på Internett og lest om ”operasjonsteknikker i USA” og at prostatakreft kan ”brennes bort med strålebehandling”.

PBL-2 (uke8) – Helsesjekk og screening

Av Sophie D. Fosså og Vegard Bruun Wyller

Veilederark:

Studentene skal forstå prinsippene ved massescreening, særlig med henblikk på nytteeffekt. De skal kunne forklare forskjellene mellom screening i høyrisikogrupper versus uselekterte populasjoner. De skal se forskjell på målsetning og gjennomføring av en undersøkelse ved massescreening versus ved individuell helsesjekk. Hvilke undersøkelser inngår i helsesjekk? Hvilken informasjon gis til pasienten i forbindelse med helsesjekk? Informasjon til befolkningen om massescreening.